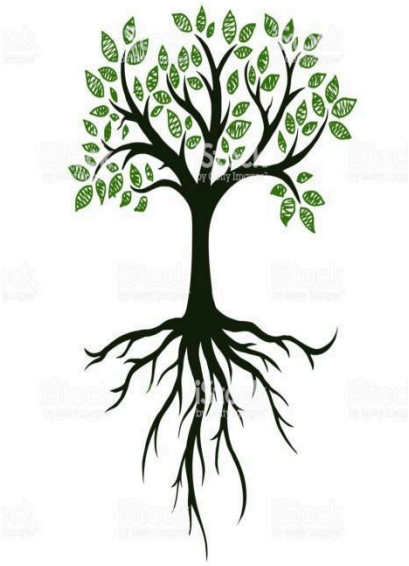

"שְׁתַלְתָּם נִגּוּנִים בִּי, אִמִּי וְאָבִי,
נִגּוּנִים מִזְמוֹרִים שְׂכוּחִים.
גַּרְעִינִים; גַּרְעִינִים נְשָׁאָם לְבָבִי –
עַתָּה הֵם עוֹלִים וְצוֹמְחִים.

עַתָּה הֵם שׁוֹלְחִים פֹּארוֹת בְּדָמִי,
שָׁרְשֵׁיהֶם בְּעוֹרְקֵי שְׁלוּבִים,
נִגּוּנֶיךָ, אָבִי, וְשִׁירַיִךְ אִמִּי,
בְּדָפְקִי נֵעוֹרִים וְשָׁבִים."

(פניה ברגשטיין)

עבודת שורשים תשפ"ב

תלמידים יקרים, לפניכם ההנחיות לעבודת השורשים.

לכל סעיף בפרק קיים דף הנחיה שיסייע לכם בכתיבתו.

להלן טבלה המפרטת את חלקי העבודה, הניקוד לכל חלק והזמנים המומלצים לסיום החלק

על מנת שתוכלו להגיש את העבודה במועד.

חשוב מאוד !!!!!

<u>את התוכן של חלקי העבודה יש לכתוב כפסקה ולא כשאלות ותשובות או כרשימה.</u>

עבודה מהנה,

שם הפרק	ניקוד	התאריך המומלץ לסיום החלק
חפץ שורשי	5 נקודות	19/12 ט"ו בטבת
על עצמי	15 נקודות	30/12 כ"ו בטבת
אילן יוחסין	10 נקודות	10/1 ח' שבט
חקר השמות	15 נקודות	24/1 כ"ב בשבט
מפת הנדודים	15 נקודות	3/2 ב אדר א'
ראיון עם סבא/סבתא	15 נקודות	17/2 ט"ז אדר א'
חלק ה'- אל עצמי	15 נקודות	24.2 כ"ג אדר א'
ההיבט החזותי	10 נקודות	**תאריך הגשה:**

		ר"ח אדר ב' תשפ"ב

מחנכי השכבה.

חפץ שורשי :

כפתיחה לנושא על כל אחד להביא לכיתה תמונה של חפץ הקשור בשורשים של המשפחה (מסמך/ תמונה/ תכשיט/ כלי/ ספר/ כל דבר אחר)

בכיתה נמלא דף על החפץ שבחרתם,

התמונה והדף יצורפו לעבודה.

1. על עצמי:

בפתיחת העבודה הציגו את עצמכם וספרו על אירועים מרכזיים בחייכם.

התייחסו לנקודות הבאות:

* ינקות- מיקומי בין הילדים במשפחתי, מתי והיכן נולדתי, סיפור נחמד או אירוע שהיה לי בינקותי.
* ילדות- הגן בו הייתי, משחקים שאהבתי, בית הספר היסודי, חברים טובים וחוויות שזכורות לי מהתקופה.
* כיום- בת/בר מצווה שהייתה לי או ההכנות שאני עושה לקראתה.
* תחביבים שלי, חוגים בהם אני משתתף/ת, דברים שאני אוהב/ת לעשות.
* השאיפות והחלומות שלי לעתיד.
* אילו ספרים או סיפורים סיפרו לי בילדותי ? איזה סיפור אהבתי במיוחד ?
* מהו הספר הראשון שקראתי בעברית ? איזה ספר שקראתי בחיי אהבתי במיוחד ? - מהי הסיבה ?

2. אילן יוחסין:

בחלק זה של העבודה עליכם לתאר בצורה גראפית ויצירתית את אילן היוחסין של משפחתכם.

באילן היוחסין עליכם לפרט את שמות בני משפחתכם הקרובה והמורחבת.

נסהו להגיע כמה שיותר אחורה במניין הדורות במשפחתכם.

לאחר איסוף הנתונים, הציגו את אילן היוחסין באופן יצירתי.

3. חקר השמות

עתה כשאילן היוחסין המשפחתי פרוש לפנינו, נוכל להעמיק בו מעט ואף לשאול את עצמנו מעט שאלות:

- ❖ האם יש שמות פרטיים שחוזרים על עצמם, מהם ? מהי הסיבה ?
- ❖ האם ישנם שמות פרטיים שאינם בשפה העברית, מהם ? באיזו שפה הם ? מה פירוש השם בעברית ?
- ❖ מה מקור שם משפחתך ?
- ❖ מה פירושם של שמות המשפחה המופיעים באילן היוחסין? (שם מקום, מקצוע..)
- ❖ האם קיימים שמות משפחה ששונו או שתורגמו לעברית , מהי שפת המקור ? מהי סיבת השינוי ? מדוע נבחר שם זה ?
- ❖ עתה נעבור לשמך הפרטי.

כתב/י פסקה קצרה על "הסיפור של שמי" - מדוע ניתן לי שם זה ומה פירושו

4. מפת הנדודים:

בחרו משפחת מוצא אחת ממשפחתכם וכתבו פסקה המתייחסת לסעיפים הבאים: (למעוניינים ניתן להרחיב על כל משפחות המוצא).

- ❖ מהיכן להיכן נדדה המשפחה הרחבה ? (יתכנו מעברים של יותר מפעם אחת, ויתכן שרק חלק מהמשפחה עבר).
- ❖ מה היו המניעים למעבר מארץ לארץ ? (רדיפות, פרנסה, ציונות ועוד...)
- ❖ צרפו את מפת העולם וציינו עליה את נתיב הנדודים של המשפחה.
- ❖ סמנו על מפת ישראל את היישובים בהם גרים בני משפחתכם הקרובה והמורחבת המופיעים באילן היוחסין.

5. ראיון עם סבא או סבתא:

בחר/י דמות אחת מבני המשפחה המופיעים באילן היוחסין שלך ותאר את חייה בתקופת ילדותה. הנושאים שאותם ניתן לתאר:

- ❖ בית הספר בו למד/ה, תכני ומקצועות הלימוד שהיו, שיטות החינוך בזמנו/ה.
- ❖ הבית בו גדל/ה, השכונה בה הוא/היא חי/ה והחברים שהיו.
- ❖ מה עשה/עשתה בזמן הפנוי והמשחקים בהם נהג/ה לשחק.
- ❖ כיצד נחגגה בר/בת מצווה שלו/שלה. מעשה שובבות שעשה/עשתה.
- ❖ סיפור ילדות מעניין או אירוע היסטורי שהתרחש בילדותו/ה.
- ❖ מאכל שאהב/ה לאכול במיוחד, מתי נאכל ? כיצד הוכן? רשמו את המתכון להכנת המאכל, ולבסוף הכינו יחד את המאכל ותעדו את תהליך ההכנה.

6. מהסיפור שלי אל עצמי:

לאחר למידה של הסיפור, חקר על אילן היוחסין וחקר על מסלולי הנדידה, התלמידים ינסו לחבר את הסיפור לחייהם:

- ❖ נקודות השוואה בין החיים של אז והיום.
- ❖ תכונות שאני מאחל לעצמי כמו לסבתי/סבי/אבי/אימי
- ❖ חלומות שלי לעתיד.
- ❖ השראה מיוחדת שקיבלתי
- ❖ מה למדתי מן העבודה?

מבנה העבודה

1) שער - נושא העבודה, שם המגיש/ה ,שם המחנך/ת, שם בית הספר.
2) תוכן העניינים - רשימת ראשי הפרקים בהתאם לשלבים השונים ומספרי העמודים.
3) גוף העבודה- חלקי העבודה לפי הפרוט שניתן.
4) נספחים - הצגת תמונות, צילומים מסמכים ומצגות. את המסמכים יש לסרוק או לצלם (אין לצרף מסמכים מקוריים מחשש שיאבדו).
5) ביבליוגרפיה-אם השתמשת במקורות מידע, יש לציין זאת על פי הכללים.

אנו המחנכים נעמוד לרשותכם ונסייע לכם בכל תהליך כתיבת העבודה.
עבודה נעימה, צוות המחנכים.